

Vlaanderen
is diervriendelijk

Huisdierwijzer eenden

 Anatidae

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/huisdierinfo

////////////////////////////////////

HUISDIERWIJZER: EENDEN

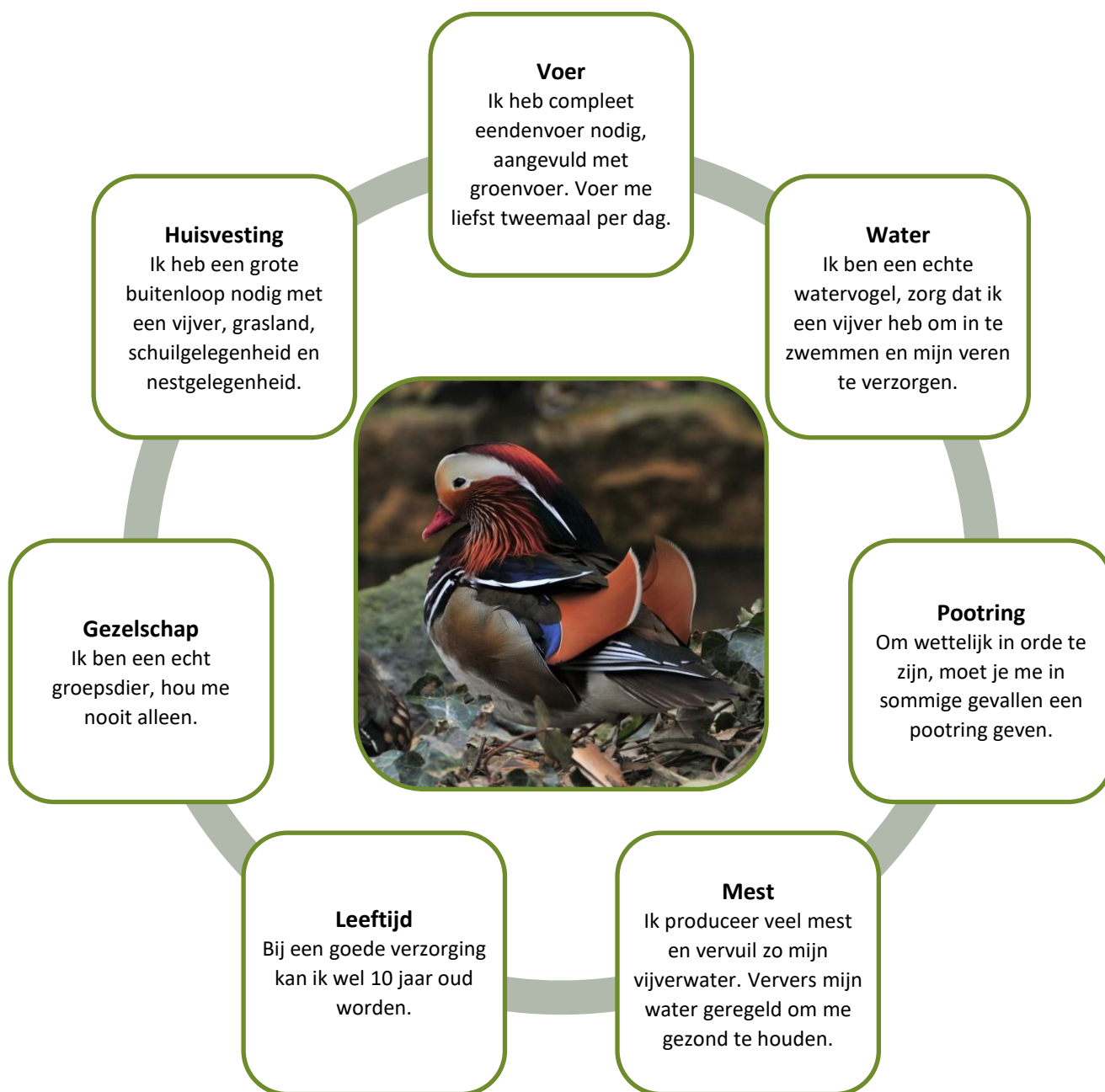
Anatidae

////////////////////////////////////

INHOUD

1	Overzicht	3
2	Natuurlijk gedrag en behoeften	4
3	Huisvesting en verzorging	5
3.1	Huisvesting	5
3.1.1	Gezelschap	5
3.1.2	Verblijf	5
3.1.3	Vijver	6
3.1.4	Nest	6
3.2	Voeding	6
3.3	Verzorging	7
4	Gedrag en omgang met het dier	7
5	Gezondheid	8
5.1	Voortplanting en bijhorend gedrag	8
5.2	Meest voorkomende gezondheidsproblemen	8
6	Aankoop of adoptie	10
7	Kosten	11

1 OVERZICHT

2 NATUURLIJK GEDRAG EN BEHOEFTE

Eenden behoren tot de familie van de *Anatidae*, net als de ganzen en de zwanen. Deze familie kan onderverdeeld worden in vijf subfamilies: *Anatinae*, *Anserinae*, *Dendrocyginae*, *Stictonettinae* en *Tadorninae*. De subfamilie van de *Anatinae* is de grootste.

Eenden komen wereldwijd voor, behalve in het Antarctische gebied, en leven in waterrijke gebieden zoals meren, rivieren, vijvers, beken en moerassen. Ze voeden zich hoofdzakelijk met de stengels, wortels, bladeren, bloemen en zaden van waterplanten. Sommige soorten eten plankton en algen. Ze lusten soms ook in het water levende weekdieren, insecten, kreeftachtigen, slakken en wormen.

Over het algemeen hebben eenden een gestroomlijnd lichaam dat zorgt voor een minimale weerstand onder water, en een breed plat onderlichaam dat zorgt voor stabiliteit. Ze hebben een lange, brede bek en zwemvliezen tussen de tenen, waardoor ze zich op het water snel kunnen voortbewegen.

Eenden leven in koppels of in grote groepen tot wel 100.000 dieren. Het vormen van een koppel gebeurt buiten het broedseizoen. Afhankelijk van de soort waartoe ze behoren, blijven de koppels gedurende een of meerdere jaren samen. Sommige soorten vormen het hele jaar door een hechte familiegroep. Een groep eenden wordt een toom genoemd.

De eenden die in de hobbykweek gehouden worden, kunnen opgedeeld worden in enerzijds gedomesticeerde eendenrassen die afstammen van de wilde eend (*Anas platyrhynchos*) of de muskuseend (*Cairina moschata*), en anderzijds wilde soorten die als siereend gehouden worden. Voorbeelden van gedomesticeerde eendenrassen zijn: de barbarie-eend, Rouen-eend, de Dendermondse eend, de eend van Vorst, de Semois-eend en de Merchtemse eend. Voorbeelden van frequent gehouden wilde soorten zijn: de krooneend, de mandarijneend, de Carolina-eend, de roodschoudertaling en de witwangfluiteend.

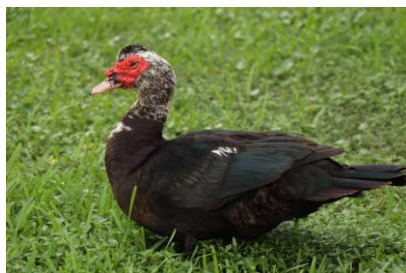

Carolina-eend

Bij de wilde eenden heeft het mannelijk dier een typisch glanzende groene kop, een witte halsband, een purperbruine borst, een grijze rug en een witte staart met enkele zwarte gekrulde staartveren. Het vrouwelijke dier is gevlekt bruin. Beide dragen een donkerblauwe 'spiegel' op de vleugels. Ze wegen ongeveer 1,1 kg. De wilde eend werd 10.000 tot 4.000 jaar geleden gedomesticeerd in China en het Verre Oosten. De huidige populatie telt ongeveer 20 miljoen exemplaren en is wereldwijd verspreid over het noordelijk halfrond. Het is een migrerende watervogel, maar er zijn ook

veel vaste/blijvende populaties in West-Europa en Noord-Amerika. Door de domesticatie ontstonden verschillende rassen, waarbij sommige gericht zijn op voedselproductie (vlees en eieren), andere op liefhebberij, en nog andere op de jacht.

De muskuseend, ook wel bekend onder de naam barbarie-eend, heeft een bruinzwart vederkleed. De woerden wegen 3 kg, de vrouwelijke dieren 1,5 kg. Ze leefden oorspronkelijk in de tropische gebieden van Centraal- en Zuid-Amerika, Mexico en Zuid-Texas. Hun domesticatie startte wellicht langs de zuidelijke kusten van de Caraïben, Paraguay en Chaco (Argentinië), nog voor de komst van Columbus in 1492. Door de komst van Europeanen op het Amerikaanse continent werden ze verspreid naar Europa, Afrika, Azië en Australië.

De eenden die worden gehouden, kunnen ook ingedeeld worden volgens type: de grondeleend, de duikeend of de 'percher'. Grondeleenden, ook wel zwemeenden genoemd, hebben een typische houding bij het zoeken naar voedsel, waarbij het achterlijf rechtop boven het wateroppervlak uit komt. Deze eenden duiken zelden, ze vliegen steil uit het water op en ze bewegen zich ook op het land vlot voort. Duikeenden daarentegen zoeken al duikend naar voedsel en vliegen al 'watertrappend' uit het water op. Beide types nestelen op de grond of in holen. Perchers hebben in vergelijking met de twee andere types langere poten, en ze zitten graag in de hoogte in bomen of bouwsels. Ze kunnen nestelen in boomholtes.

Indeling in het dierenrijk

Rijk	<i>Animalia</i> (dieren)
Stam	<i>Chordata</i> (chordadieren)
Klasse	<i>Aves</i> (vogels)
Orde	<i>Anseriformes</i> (eenden, ganzen, zwanen, screamers)
Familie	<i>Anatidae</i> (eenden, ganzen, zwanen)
Subfamilie	<i>Anatinae</i> (grondeleenden, duikeenden, atypische ganzen) <i>Dendrocyginae</i> (fluiteenden en witrugeend) <i>Stictonettinae</i> (stippeleend) <i>Tadorninae</i> (eenden en ganzen)

3 HUISVESTING EN VERZORGING

3.1 HUISVESTING

Eenden houden is niet zo moeilijk. Ze hebben een **vijver, grasland, schuilgelegenheid, nestgelegenheid** en een voerbak nodig. Eenden die behoren tot het type '**perchers**', hebben daarnaast **ook** nood aan **zitplaatsen in de hoogte**, zoals boomtakken of zitstokken. Vermijd harde ondergrond zoals beton voor alle soorten.

3.1.1 Gezelschap

Eenden zijn sociale dieren, hou ze dus nooit alleen, maar altijd met twee of meer soortgenoten samen. Binnen de *toom* (groep van eenden) wordt vrij snel een rangorde, ook wel pikorde vastgelegd. Zodra de rangorde vaststaat, zijn er minder conflicten. Telkens er een nieuwe eend bijkomt, moet deze rangorde opnieuw worden vastgelegd. Je kan agressie voorkomen door een extra voeder- en drinkbak te plaatsen voor een eend of voor eenden die de toegang hiertoe ontzegd wordt/worden door dominantere exemplaren.

3.1.2 Verblijf

Voor een koppel eenden voorzie je een vijver met een oppervlakte van minimaal 2 m² en een stuk grasland met een oppervlakte van 5 tot 10 m². Als je twee koppels houdt, volstaat het mogelijk niet om de oppervlakte te verdubbelen: dit is sterk afhankelijk van de soort en hun gedrag.

Je kan kiezen voor een open of een gesloten verblijf. Een gesloten verblijf waarover een stevig net is gespannen, biedt bescherming tegen roofdieren en voorkomt de overdracht van ziektes door wilde vogels.

Bovendien is het dan niet nodig om de dieren te [kortwieken](#). Meestal is een gesloten verblijf wel kleiner dan een open verblijf. Dit geeft soms aanleiding tot territoriale agressie en verwondingen. Een open verblijf is meestal ruimer en biedt de dieren meer mogelijkheid om te grazen. Omhein het perk met een draad die 1 à 1,80 meter hoog is en plaats een deel van de draad in de grond. Dit voorkomt dat roofdieren zoals vossen er onderdoor graven.

Voorzie in het verblijf schuilmogelijkheden in de vorm van beplanting. Om vergiftiging te voorkomen mag je geen struiken plaatsen met bessen en giftige planten zoals taxus, buxus, vingerhoedskruid en goudenregen. Voorzie ook enkele afdakjes die beschermen tegen hagel, ijzel en slagregens. Plaats een verwarmd binnenhok voor minder winterharde soorten.

3.1.3 Vijver

Water is zeer belangrijk voor eenden om te drinken, te zwemmen en zich te wassen. Je kan een vijver aankopen of zelf aanleggen. Een oud ligbad of plastic zandbak kan prima dienstdoen. Als je bij de aanleg van een vijver vijverfolie gebruikt, dan moet die minimum 0,75 mm dik zijn.

De eenden moeten hun hoofd volledig kunnen onderdompelen in het water, zodat ze hun neusgaten kunnen schoonmaken en hun vederkleed kunnen verzorgen. Voorzie een diepte tussen 35 en 120 cm, afhankelijk van het gehouden type eenden. Let erop dat de eenden gemakkelijk het water in en uit kunnen, bijvoorbeeld via een zachte helling.

De mest van eenden vervuult het water. Ververs het water van kleine vijvers of vijvers met een klein watervolume regelmatig. Voor grote vijvers kan de aanvoer van stromende water vanuit een beek of sloot door middel van een pomp hierbij helpen. Met stilstaand water is er een risico van onvoldoende zuurstof in het water, en dat kan ziektes en sterfte (o.a. botulisme) veroorzaken. Met een fontein of een filtratiesysteem kan je de waterkwaliteit optimaal houden.

3.1.4 Nest

Eenden die in gevangenschap gehouden worden, vertonen vaak een ander nestgedrag dan hun wilde soortgenoten. Ze maken hun nest op goed beschutte en donkere plaatsen zoals onder struiken en takkenbossen als ze die mogelijkheid krijgen. Als die er niet zijn of je wil als eigenaar wenst een goed overzicht houden op de nestplaatsen, voorzie dan voldoende nestplaatsen in het verblijf. Daarvoor kan je diverse materialen gebruiken zoals hardhouten of betonnen nestkasten, melkbussen of holle boomstammen met daarin zand en nestmateriaal zoals stro. De grootte van het nest is afhankelijk van de grootte van de eenden. Maak de nesten niet te groot om te vermijden dat de eieren naar de rand rollen.

3.2 VOEDING

Geef als basisvoeding speciaal voer voor watervogels. Dit bevat alle vitamines, mineralen en sporenelementen in de juiste verhouding. Tijdens de winterperiode kan je een graanmengsel bijgeven zodat de eenden wat extra vet krijgen. Eenden die veel eieren leggen, geef je best schelpengrit bij om aan de calciumbehoefte te voldoen. Groenvoer zoals sla, andijvie, witlof en gemaaid gras mag je steeds bijgeven.

Voeder de eenden tweemaal per dag. Reken voor een middelgrote eend op 50 tot 75 g korrel per dag. Geef maar zoveel voer als de eenden opeten, want restjes kunnen gaan schimmelen en trekken ongedierte aan. Voer de eenden op verschillende plaatsen in het verblijf, zodat ze allemaal de kans krijgen om te eten, ook de zwakkere dieren.

3.3 VERZORGING

Zorg ervoor dat de dieren steeds drinkbaar water hebben. Let er in de winter op dat het water niet bevroest: vervang het om de paar uren of zorg voor een warmtebron. In de handel kan je drinkbakverwarmers op elektriciteit kopen, die je in het water of onder de bak plaatst, maar je vindt er ook plastic schijven die je kan opwarmen in de microgolfoven. Voeg nooit zout en bij voorkeur ook geen suiker toe aan het water.

Dagelijks

- Verwijder bederfbare voederresten
- Voer de eenden
- Controleer of er nog voldoende drinkwater is en ververs het eventueel
- Controleer of de eenden zich normaal gedragen en er gezond uitzien

Minstens één keer per week

- Was de drinkemmer uit met zuiver water
- Vul het schelpengrit bij (indien van toepassing)

Een aantal keer per jaar

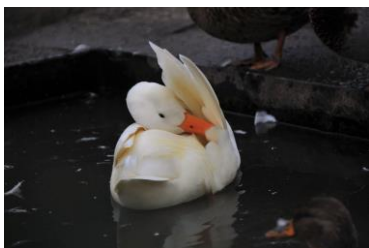
- Vervang het nestmateriaal
- Was de voerbak uit
- Ververs het water van een kleine zwemvijver en/of controleer de waterkwaliteit

4 GEDRAG EN ONGANG MET HET DIER

Eenden zijn over het algemeen vrij stil, tenzij ze gestoord worden of alleen gehouden worden. Sommige rassen zijn luidruchtiger dan andere. Zo staan kwakers en pekingeenden bekend om hun luidruchtigheid, terwijl barbarie-eenden vrij stil zijn.

Gedomesticeerde eenden kan je over het algemeen gemakkelijk hanteren en onderzoeken, hoewel dit stress veroorzaakt. Je kan ze vangen met een net of door de dieren aan de vleugelbasis vast te grijpen. Zwemmen de eenden op een grotere vijver, dan kan je een lang touw dat de vijver kruist, gebruiken om de dieren naar de oever te drijven. Zodra de eenden hun schrik voor het touw overwonnen hebben, zwemmen ze wel vlot over of onder het touw door.

Ze kunnen zich verdedigen door te flapperen met hun vleugels, uit te halen met hun poten of door te bijten. Om een eend goed stevig en veilig vast te houden kan je de hand of de arm over de vleugels leggen en deze tegen het lichaam van de eend aan drukken. Voor de meeste dieren is dit voldoende en moet je de kop niet immobiliseren. Indien nodig kan je je arm verder door tot onder de borst plaatsen. Een alternatieve methode is de vleugels met beide handen vastnemen en ze tegen de rug aan drukken. De vingers rusten dan op de borst van de eend.

Eenden beschikken net als ganzen over een tweelagig verenkleed van donsveren en dekveren. Aan de basis van hun staart hebben ze een olieachtige klier. Wanneer ze deze klier stimuleren met de bek, dan komt de olie vrij. Ze gebruiken die olie om het verenkleed goed te leggen, te verzorgen en waterafstotend te maken. Eendenkuikens krijgen deze olie van hun moeder tot ze zelf veren krijgen. Na het broedseizoen ondergaan veel eenden een volledige rui, waarbij ook de slagpennen gewisseld worden. Hierdoor kunnen

de dieren 3 tot 6 weken niet vliegen en gaan ze meer rusten. Het vederkleed van de woerden (mannelijke eenden) lijkt tijdens deze periode op dat van de vrouwelijke soortgenoten en wordt ook wel het eclipskleed genoemd. Heel wat eenden uit de subfamilie *Anatinae* ruien tweemaal per jaar.

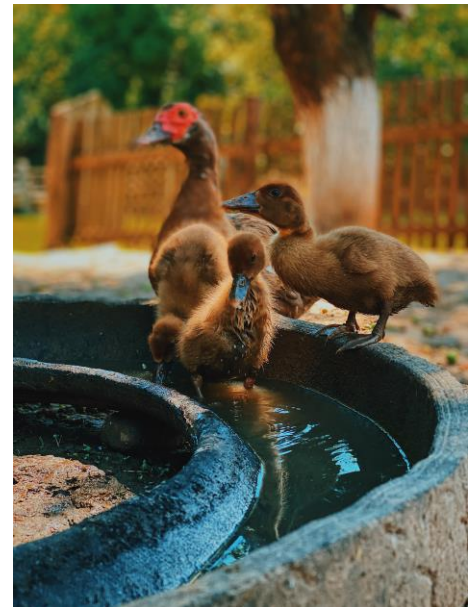
5 GEZONDHEID

5.1 VOORTPLANTING EN BIJHOREND GEDRAG

Eenden zijn seksueel volwassen als ze ongeveer 1 jaar oud zijn. Een mannelijke eend noemt men een *woerd*, een jong is een *piel*, een *pul* of *eendenkuiken*, en een vrouwelijke eend wordt met de term *eend* aangeduid.

Het verschil tussen een woerd en de eend is aan het verenkleed te zien. De woerden zijn veel kleurrijker dan de vrouwelijke eenden. Het geslacht van eendenkukens kan je met een cloacaal onderzoek bepalen: door voorzichtig te duwen rond de geslachtsopening komt immers het geslachtsdeel tevoorschijn, maar dit is werk voor specialisten.

Het broedseizoen van eenden valt in het voorjaar en in de zomer. Voorafgaand aan de paring vertonen zowel woerden als de vrouwelijke eenden baltsgedrag. Eenden verkiezen te paren op het water, maar het kan ook op het land. Bij gedomesticeerde eenden paart de woerd meestal met meerdere vrouwelijke dieren in de groep. Plaats één woerd bij twee tot vijf vrouwelijke dieren, maar bekijk dit voor iedere situatie afzonderlijk. Als je de eenden tijdens het broedseizoen in een grote toom houdt, dan zijn de woerden agressiever en paren ze vaker met de vrouwelijke dieren. De woerd die het laatste met een eend paart, is de vader van de meeste kuikens.

Voordat ze eieren begint te leggen, kan de eend lusteloos en ziek lijken en een wat dikke buik hebben. Dit verdwijnt nadat alle eieren zijn gelegd. De 4 tot 13 eieren worden met een interval van 24 uur gelegd in een nest op het land of in het water, dat is opgetrokken uit vegetatiemateriaal en veren. Bij de meeste soorten worden na 28 tot 30 dagen broeden de kuikens geboren. De eend zal haar kuikens sterk verdedigen.

Paringen tussen verschillende soorten komen vaak voor. Wil je een zuiver ras behouden, zet dan de rassen 2 tot 4 weken vóór en tijdens het broedseizoen apart.

5.2 MEEST VOORKOMENDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

Eenden zijn over het algemeen sterke dieren: ze bieden weerstand aan heel wat ziektes die bij de kip wel voorkomen en ze verdragen diverse weersomstandigheden. Een goede huisvesting en een goede hygiëne voorkomen vele ziektes. Ze kunnen 6 tot 10 jaar oud worden als ze goed verzorgd worden.

Eenden in goede conditie hebben een mooi verzorgd verenkleed, een goed lichaamsgewicht, heldere ogen, propere neusgaten, een vlotte ademhaling en een vlotte tred. Het is voor eenden niet ongewoon om losse mest te produceren. Meestal heeft die een bruine kleur, maar dit kan variëren afhankelijk het voer. Zieke dieren zonderen zichzelf af van de groep, gaan veel neerliggen en slapen, hebben moeite met staan en

wandelen, en hebben vaak een vuil en gehavend verenkleed. Contacteer een gespecialiseerde dierenarts als je zieke dieren hebt.

Om ziekte te voorkomen, is het belangrijk om:

- Het aantal dieren af te stemmen op de beschikbare ruimte
- De insleep van ziektes door introductie van nieuwe dieren, besmet schoeisel of aanwezigheid van wilde vogels te vermijden
- De eenden tweemaal per jaar te ontwormen en ze te laten vaccineren

De meest voorkomende gezondheidsproblemen bij eenden zijn:

- **Lek**

Eenden kunnen 'lek' geraken. Eenden poetsen zich vaak minder wanneer ze niet in optimale conditie zijn of wanneer ze geen zwemwater ter beschikking hebben. Hierdoor wordt hun verenpak niet ingestreken met de olie van de staartklier en verliezen ze hun waterdichtheid, worden ze drijfnat en krijgen ze het koud. De eend kan herstellen in een schuilhok met water tot ze zich opnieuw poetst.
- **Wormen**

Symptomen: vermageren, algehele slechte conditie, waterige of gele mest.
Hou preventief het verblijf goed schoon. Eenden met wormen kunnen behandeld worden met een ontwormingsmiddel van de dierenarts of via gemedicineerde voeders. Ontwormen gebeurt bij voorkeur in maart en september.
- **Uitwendige parasieten: luizen en mijten**

Symptomen: bij lichte besmettingen zijn er geen, maar bij zware gevallen zijn de symptomen jeuk, kaalheid, slechte vederkwaliteit.
Een goede hygiëne van de dieren en hun huisvesting is belangrijk om infecties met parasieten te voorkomen. Als er luizen zijn, dan kan je producten kopen die je over de dieren en in hun huisvesting kan verstuiwen of sprayen.
- **Steekvleugel**

Symptomen: misvormde vleugel waarbij grote slagpennen naar buiten uitsteken in plaats van dat ze mooi tegen het lichaam liggen.
Dit is te wijten aan een te snelle groei van de veren in verhouding tot de spierontwikkeling, wellicht door een tekort aan mineralen of vitaminen, door overvoeding of door erfelijkheid. Wanneer de eend in de rui gaat en nieuwe slagpennen vormt, dan kan je de juiste stand verkrijgen door de slagpennen vast te tapen.
- **Legnood**

Symptomen: opgezette buik, kreupel lopen, op-en-neer bewegen met de staart.
Een eend met legnood is niet in staat om een ei te leggen, het ei zit vast in de eileider. Dit kan diverse oorzaken hebben: ondervoeding, obesitas, onvoldoende beweging, schade of ontsteking van de eileider, een tekort aan calcium, vitamine E of selenium. Een bezoek aan de dierenarts is noodzakelijk.
- **Bumblefoot**

Symptomen: abnormale vergroting en zwelling van de voet.
Deze zwelling wordt veroorzaakt door een bacteriële infectie met ontsteking als gevolg. Vaak is dit te wijten aan ondervoeding, een harde ondergrond of een sterke eileg. De dieren lopen zelden kreupel.
- **Botulisme**

Symptomen: voortschrijdende verlamming van nek, poten en vleugels, coma.
Botulisme wordt veroorzaakt door een bacterie (*Clostridium botulinum*) die gifstoffen afgeeft die de dieren opnemen. Risicofactoren zijn de aanwezigheid van rottend organisch materiaal, een temperatuur van minstens 20 °C en stilstaand water.
- **Eendenpest**

Symptomen: de besmette dieren zijn suf, hebben een onverzorgd verenkleed en groengele diarree.
Eendenpest wordt veroorzaakt door een herpesvirus en is zeer besmettelijk. De ziekte treft zowel volwassen als jonge eenden. Jaarlijks vaccineren biedt een goede bescherming.

- **Eendenhepatitis**

Symptomen: Besmette kuikens zijn suf, vermageren, hebben spastische contracties in de poten en sterven meestal binnen het uur met hun kop rustend op de rug.

Eendenhepatitis wordt veroorzaakt door een virus. Het is een zeer besmettelijke ziekte die jonge eendenkuikens treft en die meestal een fatale afloop kent. Door vaccinatie van de moederdieren kunnen de nog ongeboorte kuikens beschermd worden.

6 AANKOOP OF ADOPTIE

Eenden zijn gemakkelijk te houden dieren. Je moet ze echter dagelijks verzorgen, ze hebben veel ruimte nodig en moeten zwemwater ter beschikking hebben. Denk daarom goed na voordat je eenden gaat houden:

- Heb je voldoende ruimte om een koppel of groep eenden te houden?
- Heb je speciale documenten nodig zoals CITES-documenten om de soort te mogen houden?
- Kan je een verblijf voorzien dat beschermt tegen vossen of andere roofdieren?
- Weet je hoe je eenden [kortwiekt](#), zodat ze niet gaan vliegen uit een open verblijf?
- Kan je zwemwater aanbieden?
- Heb je tijd om de eenden dagelijks te voederen?
- Is er iemand die de eenden kan verzorgen als je op vakantie gaat?
- Kan je gedurende de komende 6 tot 10 jaar voor de eenden zorgen?
- Heb je ongeveer 5 euro per maand per eend over voor de voeding en verzorging?

Eenden bestaan in veel maten, kleuren en temperamenten. Er zijn rassen die vooral geschikt zijn voor het vlees en andere voor de sierwaarde. Meer informatie over de verschillende rassen en waar je ze kan kopen, vind je hier:

- [Vereniging ter promotie van Belgische Neerhofdieren](#)
- [Vlaams Interprovinciaal Verbond van Fokker van Neerhofdieren](#)
- [Stichting Levend Erfgoed](#)
- [Watervogelbond vzw](#)
- [Aviornis international vzw](#)

Koop jonge eenden die goed doorgeruid zijn, die levendig zijn en die een verzorgd verenkleed hebben. Sommige soorten moeten volgens de wet ook geringd zijn, [kijk goed na of dit het geval is voor de soort van jouw keuze](#). Als je eenden koopt bij een professionele handelaar, dan zijn deze normaal gezien ingeënt. Ook hobbyfokkers enten hun eenden vaak in, vraag dit na. Als je in een handelszaak koopt, dan is de consumentenwetgeving van toepassing en heb je een wettelijke garantie op de gezondheid van de dieren. Contacteer onmiddellijk een gespecialiseerde dierenarts en de verkoper als er iets mis is met de dieren.

Wees kritisch en durf vragen te stellen. Als koper ben je verantwoordelijk voor een goede keuze. Koop geen zwakke of zieke dieren, want zo hou je foutieve handel in stand. Let goed op of de dieren geen verwondingen of vervormingen hebben. Als je verwaarloosde dieren opmerkt, dan kan je dit melden bij de Dienst Dierenwelzijn op het [Meldpunt verwaarloosde of mishandelde dieren](#).

Een eend veilig transporteren doe je bij voorkeur in een goed afgesloten box, zoals een transportkooi voor katten. Zorg ervoor dat het verblijf volledig in orde is voor je de eenden gaat halen.

7 KOSTEN

Eenden kosten naargelang van de soort of het ras 5 tot 25 euro per dier.

De prijs voor eendenvoer varieert van 1 tot 5 euro per kg. Reken op ongeveer 5 euro per eend per maand voor het voer en verzorging.

De kostprijs van het verblijf is afhankelijk van de keuze voor een open of gesloten verblijf, de grootte van het verblijf, de keuze in materiaal voor de aanleg van een vijver en de voorziening van een binnenhok en/of schuilplaatsen.

Postadres

Koning Albert II-laan 15 bus 548
1210 Brussel
vlaanderen.be/dierenwelzijn